

**รายงานการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

**Report on the Use of a Learning Package on Leading
to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies,
Religion and Culture for Grade 5 Students**

พวงทิพย์ ธรรมกิจจา*

บทคัดย่อ

รายงานการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 46 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง จำนวน 4 เล่ม 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างมีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.27/83.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.8414 แสดงว่านักเรียน มีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8414 หรือคิดเป็นร้อยละ 84.14

*ข้าราชการครู วิทยะฐานะครูชำนาญการพิเศษ สังกัดโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ ชุดการเรียนรู้ สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง/ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม/ ชุดการเรียนรู้/ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

Abstract

The purposes of this research were: 1) To develop a learning package on Leading to Civic Responsibilities for Grade 5 students with the efficiency based on the criterion of 80/80; 2) To investigate the value of effectiveness index of this learning package; 3) To compare the academic achievement of the students' pretest and posttest after learning through the learning package on Leading to Civic Responsibilities, and 4) To examine Grade 5 students' satisfaction towards learning through the use of this learning package. The sample, derived by means of cluster random sampling, consisted of 46 Grade 5/2 students studying in the first semester of the academic year 2014 at Tedsaban Wat Chai Chumpon School under the jurisdiction of Muaung Tungsong Municipality. Research instruments included: 1) Learning package on Leading to Civic Responsibilities which has four books; 2) A 40-item, 4-alternative multiple choice academic achievement test; and 3) A 5-level rating scale questionnaire on students' satisfaction. Statistical devices employed for the data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The findings were as follows:

1. The efficiency of the learning package on Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture for Grade 5 students, resulting from the learning of the sample, was found at 86.27/83.92, which was higher than the criterion of 80/80 criterion as set.

2. The effectiveness index of the learning package on Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture for Grade 5 students was found at 0.8414. This signifies that the students' knowledge has been increased at 0.8414 or 84.14 percent.

3. The academic achievement of the Grade 5 students after learning through the use of the learning package on Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture was found significantly higher than that of before learning at the statistical level of .05.

4. The overall satisfaction level of the grade 5 students towards the use of the learning package on Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture was found at the highest level.

Keywords: Learning Package on Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture; Learning Package/ Leading to Civic Responsibilities in the Learning Area of Social Studies, Religion and Culture

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล ปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับนี้ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากองค์ประกอบต่าง ๆ หลายด้าน มีปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ ขาดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ขาดสิ่งที่น่าสนใจแก่ผู้ปฏิบัติ เป็นผู้ใช้เอง หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรอบรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ โดยในปีการศึกษา 2555 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 70.03 และในปีการศึกษา 2556 มีค่าเฉลี่ย

ร้อยละ 68.32 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 70 (โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล, 2556, หน้า 46) และเมื่อศึกษาปัญหาพบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่มีปัญหามากที่สุด คือ เรื่อง หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาในเรื่องพลเมืองดินนั้นบางเนื้อหายังเป็นนามธรรม นักเรียนมีการรับรู้แต่ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และกิจกรรมการสอนยังคงเน้นเนื้อหาเป็นหลัก ขาดรูปแบบการสอนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ขาดการสร้างจริยธรรม และปลูกฝังค่านิยม นอกจากการสอนในแต่ละวัน นอกจากนี้ ครูผู้สอนบางท่านยังไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บางท่านได้รับการอบรมแต่ไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง เนื่องจากขาดสื่อการเรียนการสอนและเทคนิคการสอน ทำให้ผู้สอนบางท่านไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ดีเท่าที่ควร ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถนำมาแก้ปัญหาผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมได้อย่างดี ซึ่ง สุวิพร สอนอ่อน (2553, หน้า 33) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการสอน ชนิดหนึ่งซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi Media) ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะรับประสบการณ์จากสื่อหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อ และช่วยลดภาระในการเตรียมการสอน การหาอุปกรณ์การสอน บทเรียนและแบบฝึกหัด ทั้งยังทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และมีดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถนำชุดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 270 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองทุ่งสง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 46 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (พิสนุ พองศรี, 2551, หน้า 116)

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับหน้าพิลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

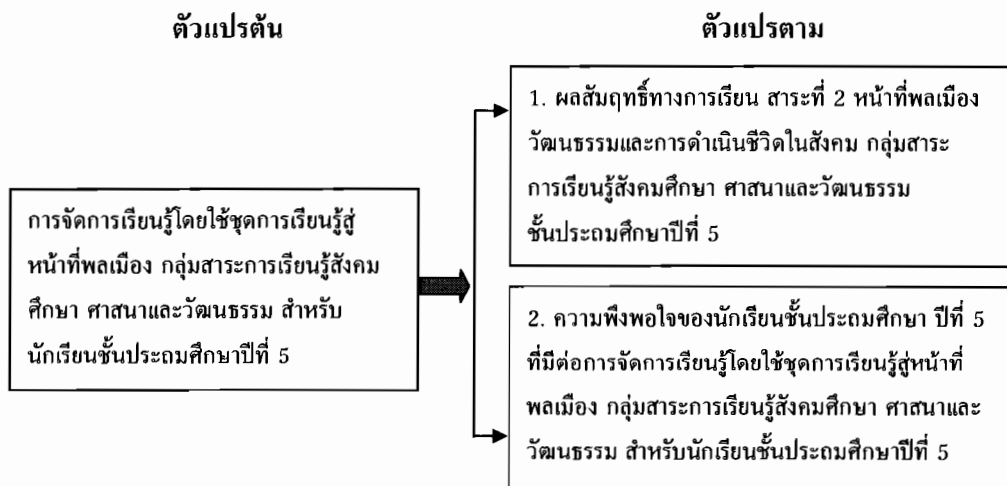
ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีลักษณะเป็นความเรียงเชิงสารคดีและมีรูปภาพประกอบ

โดยแบ่งโครงสร้างของเนื้อหาในชุดการเรียนรู้เป็นเรื่อง ๆ จำนวน 4 เล่ม คือ เล่มที่ 1 พลเมืองดีของสังคม เล่มที่ 2 สิทธิของเด็ก เล่มที่ 3 การปกครองท้องถิ่นของไทย และ เล่มที่ 4 วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองในครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ระหว่างวันที่ 18 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 ถึง วันที่ 17 เดือนกันยายน พ.ศ. 2557 รวม 15 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบความคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยรายงานการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองในรูปแบบ one group pretest posttest design (หนึ่งกลุ่มสอบก่อน-สอบหลัง) (ล้วน สายยศ, 2538, หน้า 249) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ และหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษารายละเอียดทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสร้างชุดการเรียนรู้ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างชุดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 พลเมืองดีของสังคม เล่มที่ 2 สิทธิของเด็ก เล่มที่ 3 การปกครองท้องถิ่นของไทย และเล่มที่ 4 วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. กำหนดผลการเรียนรู้โดยให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และจุดประสงค์ การเรียนรู้ในหลักสูตร และเนื้อหา

4. ศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ การเรียนรู้ โดยมีสิ่งเร้า การให้รางวัลเป็นระยะ ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการเรียนรู้ในแต่ละเล่มให้ชัดเจนโดยมีองค์ประกอบด้านความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) และกระบวนการ (Process) และให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและมาตรฐานการเรียนรู้

6. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมในเนื้อหา ความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความสอดคล้องในประเด็นต่าง ๆ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำไปดำเนินการ ดังนี้

6.1 การทดลองแบบรายบุคคล (individual tryout) นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 3 คน ที่มีระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ โดยปฏิบัติดังนี้ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ศึกษาชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่ พลเมือง เล่มที่ 1 - เล่มที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมจากใบกิจกรรม ศึกษาเอกสารความรู้/บัตรเนื้อหา แต่ละเล่ม และเมื่อเรียนจบแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในด้านต่างๆ โดยทำการทดลองเพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่ยังบกพร่องให้ดีขึ้นและ

นำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งผลการทดลองพบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 69.11/60.83 ผู้วิจัยจึงนำนวัตกรรมไปปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

6.2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (small group tryout) นำชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมืองที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ไม่ใช่ นักเรียนผ่านการทดลองแบบรายบุคคล จำนวน 9 คน ที่มีระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ โดยปฏิบัติดังนี้ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ศึกษาชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่ พลเมือง เล่มที่ 1 - เล่มที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมจากใบกิจกรรม ศึกษาเอกสารความรู้/บัตรเนื้อหา แต่ละเล่ม และเมื่อเรียนจบแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในด้านต่างๆ โดยทำการทดลองเพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่ยังบกพร่องให้ดีขึ้นและ นำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งผลการทดลองพบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.78/78.89 ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงตามข้อบกพร่องให้มีความชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น

6.3 การทดลองภาคสนาม (field-tryout) นำชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมืองที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ไม่ใช่ นักเรียนที่ผ่านการทดลองแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มเล็ก จำนวน 30 คน ที่มีระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ โดยปฏิบัติ ดังนี้ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ศึกษาชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง เล่มที่ 1 - เล่มที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมจากใบกิจกรรม ศึกษาเอกสารความรู้/บัตรเนื้อหา แต่ละเล่ม และเมื่อเรียนจบแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับในด้าน

ต่างๆ โดยทำการทดลองเพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่ยังบกพร่องให้ดีขึ้นและนำข้อมูลจากการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่หน้าทีพลเมือง ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งผลการทดลองพบว่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เท่ากับ 86.27/83.92 ซึ่งสามารถนำไปใช้จริงได้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสารการวัดผลและประเมินผลต่าง ๆ

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนนตอบถูกได้ 1 คะแนนและตอบผิดได้ 0 คะแนน

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ตรวจสอบชุดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (index of consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินเนลและแฮมเบตัน (Rowinelli & Hanbleton อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 65) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 0.60-1.00

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับที่นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหา สาระที่ 2 หน้าทีพลเมือง

วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม แล้วและนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาคุณภาพ โดยหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 50% โดยใช้สูตรของวิธีของ Cox and Vargas (1966), Tucker and Vagas (1971) และ Vagas (1969) อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 197) มีได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson procedure) สูตร KR.20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2545, หน้า 69) ซึ่งได้ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.966 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือแบบทดสอบควรมีค่าสูงกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบทดสอบนั้นมีผลการวัดที่มีความคงที่แน่นอนเป็นที่เชื่อถือได้

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ที่หน้าทีพลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ตรวจสอบชุดการเรียนรู้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้และความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (index of consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินเนลและแฮมเบตัน (Rowinelli & Hanbleton อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 65) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60 – 0.80 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน 30 คนซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเดียวกับที่นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (1990) อ้างถึงใน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2545, หน้า 70-74) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.747

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ระหว่างวันที่ 18 สิงหาคม 2557 ถึง 17 กันยายน 2557 ใช้ระยะเวลาสอน 15 ชั่วโมง จำนวน 15 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยไม่รวมเวลาทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

2. ผู้วิจัยชี้แจงนักเรียนเพื่อความเข้าใจให้ทราบถึงวิธีการทดลอง และความมุ่งหมายเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

3. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ก่อนที่จะทำการสอนในชั่วโมงแรก เพื่อศึกษาความรู้เดิมของนักเรียน แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อนำมาเป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป

4. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ ตามกิจกรรมที่ออกแบบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้วทำแบบทดสอบ และใบงานจนครบทุกแผน

5. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ฉบับเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน เมื่อสิ้นสุดการสอนครบ 15 แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อนำมาเป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป

6. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ผู้หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความแปรปรวน (S^2) การทดสอบค่าที่แบบ Dependent sample t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ผู้หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ค่าประสิทธิภาพ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	%	E_1/E_2
ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1)	46	218	188.07	86.27	86.27/83.92
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2)	46	40	33.57	83.92	

จากตารางที่ 1 พบว่า ชุดการเรียนรู้ผู้หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.27/83.92

ตารางที่ 2 ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน ทดสอบก่อนเรียน	ผลรวมของคะแนน ทดสอบหลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล
46	40	782	1096	0.8414

จากตารางที่ 2 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.8414 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8414 หรือคิดเป็นร้อยละ 84.14

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบชุดการเรียนรู้	n	\bar{X}	SD	t
ก่อนเรียน	46	27.93	1.86	22.47*
หลังเรียน	46	38.18	1.36	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.27/83.92

2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.8414 แสดงว่านักเรียน มีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8414 หรือคิดเป็นร้อยละ 84.14

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

อภิปรายผล

รายงานการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.27/83.92 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมีขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบโดยวิเคราะห์สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมชุดการเรียนรู้ และเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระบุประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนา เลือกรูปแบบแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรพงศ์ สุรารามภูรี (2552, หน้า 129-130) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถานวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานและชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.14/87.49

2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 0.8414 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการเรียนรู้ทั้ง 4 เล่มมีรูปแบบเหมาะสมกับการเรียนรู้และความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน รวมทั้งมีการกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมครอบครัว โดยกำหนดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น จัดกลุ่มนักเรียนและครูไปทำบุญวันพระที่วัด หากวันพระใดที่ตรงกับวันเสาร์อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ กำหนดให้นักเรียนไปทำบุญที่วัดกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น สอดคล้องกับผลวิจัยของเพียงใจ บุญประสงค์ (2554,

หน้า 59-60) พบว่า ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ชาติไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 75.20

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง ที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรม “ของหายได้คืน” โดยการปลูกฝังนักเรียนในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เช่น นักเรียนคนใดเก็บของมีค่าได้ขอให้นำไปแจ้งที่คุณครูประกาศหาผู้เป็นเจ้าของต่อไป มีการประกาศคุณงามความดีให้กับนักเรียนที่ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีหน้าเสาธงในวันต่อไป ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติได้จริง รวมสามารถจดจำเป็นความรู้ได้ดีกว่าการท่องจำ และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ คำหอม (2551, หน้า 130 - 132) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง บุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสมเด็จพระวันรัต จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้ชุดการเรียนรู้มีคะแนนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ ดังกล่าวโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมืองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและน่าสนใจเพราะชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจะประกอบด้วยสื่อชนิดต่าง ๆ

เช่น บัตรภาพ ใบความรู้ สลากคำถาม เป็นต้น ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้นักเรียนเป็นผู้ใช้ด้วยตนเอง ร่วมกันกับเพื่อนในกลุ่ม จึงทำให้สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและความอยากเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพร ชูรอด (2554, หน้า 104) ศึกษา รายงานผลการใช้ชุดการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด และแนวคิดของกาญจนา เกียรติประวัติ (2552, หน้า 174-175) อำนวย จันทร์พางาม (2553, หน้า 57) พนารัตน์ ศรีปัญญากร (2552, หน้า 39) ที่มีความคิดเห็นว่าชุดการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในขณะที่กำลังเรียนและ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ชุดการเรียนรู้เป็นสื่อการสอนที่นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้น้อย ซึ่งผู้วิจัยได้เขียนคำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้แล้ว แต่ นักเรียนก็ยังเกิดความสงสัย ดังนั้น ครูจึงควรให้คำแนะนำอธิบายขั้นตอนในการใช้ชุดการเรียนรู้ก่อนการเริ่มใช้ชุดการเรียนรู้ เพราะจะทำให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมที่บรรจุอยู่ในชุดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

ถูกต้องเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้

1.2 จากการวิจัย พบว่า เนื้อหาในชุดการเรียนรู้สู่หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 เล่มที่ 4 เรื่อง การปกครองท้องถิ่นของไทย เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหามาก ดังนั้น ในชุดการเรียนรู้ควรใช้สื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาประกอบ เช่น วีดิทัศน์ สื่อประสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในบทเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.3 จากการวิจัย พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้หากผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม ครูจะต้องเตรียมชุดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนที่อยู่ในชุดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับจำนวนของนักเรียน เพื่อความสะดวกในการทำกิจกรรมร่วมกันและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยพัฒนาชุดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ เพื่อให้มีชุดการเรียนรู้หลากหลายเนื้อหา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบปกติและชุดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2552). *นวัตกรรมทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พนารัตน์ ศรีปัญญากร. (2553). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิสนุ ฟองศรี. (2551). *เทคนิควิธีประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.
- เพียงใจ บุญประสงค์. (2554). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ชาติไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธาราม).
- โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล. (2556). *รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีการศึกษา 2555*. นครศรีธรรมราช: โชคดีการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2545). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วัชรพงศ์ สุราราม. (2552). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์โบราณสถานวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมพร ชูรอด. (2554). *รายงานผลการใช้ชุดการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล*. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล.
- สุวิพร สอนอ่อน. (2553). *การพัฒนาชุดกิจกรรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์.
- เสาวลักษณ์ คำหอม. (2551). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง บุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อำนาจ จันทร์พางาม. (2553). *ชุดการเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม เรื่องการใช้เหตุผล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. สานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.